טקס ההתייחדות השנתי 2026 לחללי חיל הקשר והתקשוב

טקס ההתייחדות עם חללי חיל הקשר והתקשוב התקיים ביום רביעי, 4 בנובמבר 2026, בהשתתפות המשפחות השכולות, קצינים, נגדים, חיילים מהאגף והחיל בשרות סדיר ובמילואים, חברי העמותה ומוזמנים.

הטקס התקיים בראשות ראש אגף התקשוב וההגנה בסב״ר אלוף אביעד דגן, קשר״ר תא״ל עומר כהן, ויו״ר העמותה להנצחת חללי חיל הקשר והתקשוב תא״ל (מיל׳) מוטי בר־דגן.

נשאו דברים: קשר״ר - תא״ל עומר כהן, יו״ר העמותה – תא״ל (מיל׳) מוטי בר־דגן, ראש אגף התקשוב וההגנה בסייבר - אלוף אביעד דגן. בשם המשפחות השכולות – מר אלכסנדר (אלכס) מלייב , אביו של סגן יואב מלייב ז״ל אשר נפל בזיקים, בתאריך 7 אוקטובר 2023. דברי האישים מובאים בהמשך.

בטקס נוכחו כ־ 900 משתתפים.

לפני הטקס התקיימה קבלת פנים לכל המשתתפים בגן ההנצחה, לאחר מכן ביקרו המשפחות השכולות והמשתתפים בהיכל השמות.

לאורך כל הטקס הוקרנה מצגת של 603 חללי חיל הקשר והתקשוב.

בתום הטקס הונחו תשעה זרים למרגלות האנדרטה לחללי החיל.

את הטקס הנחה מר איזי מן, שגם שזר בדבריו מקמה שכתב במיוחד לטקס ההתייחדות.

עוד כיבדו את הטקס בנוכחותם: ראש מטה אגף התקשוב תא״ל יעל גְּרוֹסְמָן; יושב ראש ארגון יד לַבָּנים, אלי טהר; ראש חטיבת אנדרטאות ומפעלי הנצחה במשהב״ט, מר עמית קפח; נציגת ארגון אלמנות ויתומי צה״ל, ד״ר אריאלה יושע; סגן יושב ראש ארגון יד לַבָּנים ויושב ראש סניף יד לבנים תל אביב, מר נחום קדמיאל; נְצִיג ארגון נְכֵי צה״ל, מר מרדכי גיטלמן; ראש חטיבת הספקטרום וההגנה בסייבר, תא״ל ל׳; ראש חטיבת הספירה תא״ל רחלי דמבנסקי; ראש חטיבת בינה תא״ל ברוך סֶגָל; ראש מַערך הנפגעים, אל״ם מיטל סַמֶט-כהן; סגן ראש עיריית יְהוד מוֹנוֹסוֹן, מר יוסי חזן.

דברי הקשר"ר תא"ל עומר כהן

"זה לא אותו העמק, זה לא אותו הבית,
אתם אינכם ולא תוכלו לשוב
השביל עם השדרה, ובשמיים עיט
אך החיטה צומחת שוב ..."

משפחות שכולות יקרות ואהובות,

ראש אגף התקשוב וההגנה בסייבר - האלוף אביעד דגן,

יושב ראש העמותה להנצחת חללי חיל הקשר והתקשוב - תת אלוף במילואים מוטי בר דגן,

סגן ראש עיריית יהוד-מונסון - מר יוסי חזן,

חיילי ומפקדי חיל הקשר והתקשוב בסדיר ובמילואים

מכובדי כולם

"החיטה צומחת שוב".

בחרתי **שלוש מילים** מתוך שירה של דורית צמרת, ובתוכן שאלה עמוקה: **כיצד שבים החיים לצמוח במקום שבו נגדעו חיים?**

השדה מוריק, עונות השנה מתחלפות, ילדים גדלים, בתים נבנים, ובבוקר נשמעים שוב קולות של יום חדש.

ובבית אחד חסר קול... ליד שולחן אחד חסר אדם... יש דלת שעוד מביטים לעברה, ויש סיפור משפחתי שמאז אותו יום מסופר תמיד עם געגוע.

כשאנו שומעים הערב את מילות השיר, עלינו להקשיב גם לאחריות שהן מניחות לפתחנו.

הצמיחה **אינה משכיחה את מי שאיננו**, היא מחייבת את מי שנשאר לשמור על החיים, לשאת את הזיכרון, **ולהיות ראויים לאלה שבזכותם אנחנו כאן!**

זוהי **האחריות** שבשמה אני עומד כאן לפניכם הערב.

אני עומד כאן יחד עם חיילי ומפקדי החיל עם הבנה ברורה בנוגע לאחריות המוטלת על כתפינו, את האמון הזה עלינו להצדיק בכל יום.

בדברי ההספד של שר הביטחון משה דיין על אלוף משנה אריק רגב זכרונו לברכה, נאמר:

"בדורנו, צעירי בנינו שומרים על האומה. הם מקדישים לה את החיים שעוד לא הספיקו לחיות, וסוללים בדמם את דרכה לעידן חדש."

"אין אנו נפרדים מן הנופלים, כי לא נוכל למלא את שליחותנו ללא האמונה, המסירות והמופת העולים אלינו מקברי טובי חברינו שנפלו לצידנו."

במילים האלה נמצא **עומק האובדן**.

כל מה שכבר היו, וכל מה שעוד יכול להיות.

המשפחה שעוד ביקשו להקים, הילדים שעוד רצו לראות גדלים, החלומות שטרם קיבלו הזדמנות להתגשם. מול כל אלה אנו עומדים בראש מורכן וביראת כבוד, ויודעים עד כמה **מוגבל** כוחן של המילים.

משפחות יקרות, "אין אנו נפרדים מן הנופלים"!

עבורכם, הקשר הזה הוא חלק מן החיים עצמם, אהבתכם אינה זקוקה לטקס כדי להתקיים.

עבורנו, המפקדים, המילים האלה הן **התחייבות**, הן מחייבות אותנו לשאת את זכר הנופלים אל המקומות שבהם אנו מפקדים, מחנכים ומקבלים החלטות.

להכיר את האדם שמאחורי השם, ללמוד מן האחריות שנטל על עצמו, ולבחון ביושר את האחריות המוטלת עלינו כעת.

המופת שלהם מחייב אותנו להיות **מפקדים ראויים יותר**: מקצועיים יותר, קשובים יותר, אמיצים בקבלת אחריות ונחושים בשמירה על חיי אנשינו.

כאן, באתר ההנצחה של חיל הקשר והתקשוב, חקוקים שמותיהם של 603 חללי החיל לאורך השנים.

בתולדות החיל שלנו יש לאמונה, למסירות ולמופת האלו פנים ושמות.

בתולדות החיל לאורכן של השנים צעדו אלפים רבים, **בני ובנות החיל**, מיטב החברה הישראלית שנשאו על גבם את השליחות **במשימת היסוד של החיל**, האחריות על **מרכז הכובד הדיגיטלי** של צה"ל **מהליבה ועד הקצה המבצעי**, אחריות גדולה המאפשרת לצה"ל להתפתח לכדי **צבא טכנולוגי** שמתמודד בעוצמה עם הסביבה המורכבת בה אנו חיים.

במסע זה עברנו **תחנות רבות** שבהן **נשבר הלב אך התחזקה הרוח.**

בכל אחת מן התחנות האלה נכתב פרק נוסף במסע של כולנו - **מסע של הקרבה ואמונה, של כאב ושל גאווה.**

במסע זה צועדות גם אתן **המשפחות** - הנושאות את **המשא הכבד מנשוא** של האובדן, של הגעגוע ליקר מכל, ומחזיקות את הלפיד הבוער של הזיכרון והאהבה שהופך את **יקיריכם לחלק עמוק מזהותו של החיל**, שהופך את האובדן למורשת, ואת המורשת לתקווה.

לפני שלוש שנים בשבעה לאוקטובר נכשלנו בהגנה על הבית, כישלון ממנו יצאנו **למלחמה** שהיא מבחן לחוסן הלאומי שלנו, לערבות ההדדית ולחיבור העמוק בינינו כעם.

במלחמת חרבות הברזל נפלו 17 מטובי בני ובנות החיל - שמות חדשים ופנים חדשות שנחרטו בליבנו לעולם!
כל אחד ואחת מהם **פרק של גבורה**, של ערכים ושל אהבה גדולה למדינה.

כעת, אני מבקש לשוב אל אותו השדה שמחבר את האובדן להמשכיות, ולהביט בו מתוך האחריות שלנו כמפקדים.

לזכור את הנופלים בשמותיהם, לעמוד לצד המשפחות, ולעשות הכל כדי להגן על החיים.

"החיטה צומחת ותמשיך לצמוח שוב"!
נמשיך לטפח ערכים אלו למען הדורות הבאים, למען ילדינו, למען ביטחון מדינת ישראל!

יהי זכרם של 603 הנופלים ברוך ונצור בליבנו לעד!

דבר המשפחות השכולות –

מר אלכסנדר (אלכס) מלייב, אביו של סגן יואב מלייב ז"ל
. אשר נפל בזיקים, בתאריך 7 אוקטובר 2023.

מעשה עבות הינו מלאכת השזירה של חוטים וגידים הנכרכים ונקשרים זה בזה ליצירת חבל חזק ואחיד.

מעשה עבות

שְׁנַיִם טָווּינוּ
אֶחָד לְאֶחָד קוֹרִים.
קְשָׁרְנוּ אוֹתָנוּ גִּידִים שְׂזוּרִים,
פְּתִיל לְמֵיתָר הִסְתַּלְסֵל,
הִתְחַבַּרְנוּ – שְׁנַיִם גְּבָרִים.
גְּדִילִים פְּתַלְנוּ, סִיבִים קְלוּעִים,
שֶׁדִּבַּרְנוּ קְצָווֹת,
סִפַּקְנוּ אֶת פְּלוּמַת הַזִּיפִים הַטְּרַיִים.
נִגְּדַעְנוּ,
קְשָׁרִים מֻתָּרִים.
תְּסָרִים נִפְרְמוּ בֵּינֵינוּ,
עוֹרְקִים פְּעוּרִים.

בְּחֶבֶל טָבוּר
הַנִּימִים נִתָּקִים,
כְּגֶדֶמִים רוֹפְפִים נַחֲרִישׁ,
בֵּין שְׁאוֹל וְרָקִיעַ
שְׁנַיִם בְּחֶבֶל
קְשׁוּרִים.

משפחות יקרות, מפקדים ומפקדות בעבר ובהווה, נשות ואנשי מערך הנפגעים, משרתים ומשרתות, נוכחים - נפקדים, אהובינו כולם

אנחנו קשורים בחבל – חבל שזור של כאב, תקווה ומורשת, אני עומד כאן לפניכם כנציג הערב משפחות הגיבורות והגיבורים ומבקש שנקשיב יחד לחוט השני הבלתי נראה, דרכו זורמים אותות ומסרים והוא נמשך ונמתח ויוצר רשת-קשר רב ממדית המחברת בין אמצעים, בין טכנולוגיות ובעיקר בין אנשים. בחיל שלנו, המילה "קשר" אינה רק הגדרה טכנולוגית; היא נשמת אפם של אנשי ונשות החיל. לאורך הדורות, ניצבו קשרים וקשריות בקו החזית הראשון. תפקידם היה מקצועי, ולא קרבי, אך הם רצו אל התופת ועשו זאת מתוך בחירה וברירה מודעת. ובתוך כך ברגעים של התעלות הרוח רבים מהם בחרו ברגעיהם האחרונים להותיר לנו מילים של אהבה, תקווה ואומץ, הם בחרו להוסיף מימד חדש לרשת הקשר – צוואות אחרונות, מילים ואותות שמרחפות במרחבי הספקטרום, על גידים בלתי נראים עד לאינסוף.

- במלחמת העצמאות, זה היה האלחוטן, טוראי שאול (שאוליק) וינשל ז"ל שכתב להוריו רגע ליפני שיצא אל הקרב: "*...לפני שאחד יוצא אל הלא-נודע רגיל הוא לשפוך את נפשו...*"
- במלחמת ששת הימים, בקרב בתל אל - פאחר, הקשר טוראי ראשון יוסי גבריאל ז"ל, כתב לאימו: "*הכל עובר... אני מקווה לחזור הביתה בריא ושלם.*"

- סגן עודד גלוברמן ז"ל, הותיר צוואה לאהובתו וכך כתב ..." : *אהבתיך, עכשיו – בני חייך מחדש."*

"ובשבעה באוקטובר, סמ"ר סיון שמחה אסראף ז"ל, דאגה לקשר את ליבה לאימה מתוך התופת בחמ"ל נחל עוז : 'אמא, יש כאן מחבלים, אני אוהבת אותך'. באותן שעות ממש, נלחמו באומץ עילאי : סא"ל סהר ציון מחלוף, סרן עידן בלוי שניהל את החמ"ל, וסג"מ ג'וני גוטין שרץ אל תוך האש והבטיח למפקדו : 'אני איתך עד מלא אחי'. כולם, יחד עם רבים וטובים אחרים, בחרו לא לעמוד מנגד. וביניהם – גם יואבי שלי, שבאותו הבוקר, בחר לממש את הערכים ואת תפיסת המנהיגות שבה האמין ואותה כתב עוד בבה"ד 1 :

הבוקר, בחר לממש את הערכים ואת תפיסת המנהיגות שבה האמין ואותה כתב עוד בבה"ד 1 :

"הערך הראשון והחשוב ביותר - הוא האנשים. מנהיג אינו מנהיג - ללא אנשיו. טיבם ואיכותם הם אלו שמכריעים בקרב, מנהיג יודע לקבל החלטות קשות תחת לחץ ומצבי קיצון. במצבים אלה קל להתפרק ולקרוס, מנהיג מסוגל להסתכל קדימה בדיוק ברגעי המשבר. להיות רק רוח, להרגיע את פקודיו ולקבל החלטה גם אם היא מלווה בסיכונים רבים..."

יואב, בחר לרוץ אל התופת ולהוביל את קרב ההגנה על המחנה. בקור רוח, בנחישות ובאנושיות, מתוך דאגה לחיילים ולחיילות ותוך גילוי אמפטיה, עידוד וחיזוק רוח החיילים שהיו עימו. אני חש, שבמילותיו האחרונות שכתב בפנקס הכיס שלו, כשהוא פצוע ומדמם, רגעים אחדים לפני שעלה נוכח פני אויב - יצר יואב מרחבי תקשורת, ערוצים ותדרים חדשים המכוונים אלינו ואל עם ישראל כולו : "20 דקות הטובות בחיי, עליתי על פה בזחילה, ופצעתיני יש מטח עליך ואחשוב כל המסע, אני אוהב אותך". כמשפחה, שהוטחה באחת אל עבר מדבר קרח מעורפל, המילים האחרונות של יקירינו, המחשבות שלהם, הערכים אותם ספגו והמעשים שבחרו לעשות – מהווים בעבורנו את הרשת הדקה עליה אנו נשענים ובזכותה אנחנו ממשיכים את דרכם של הבנות והבנים ויוצאים וממשיכים את מסע חיינו.

אני מבקש לאחל לפצועים בגוף ובנפש החלמה ורפואה ולאחים ולאחיות למשפחות השכול - נחמה ומשמעות ישנה – חדשה.

ראש האגף, בהזדמנות זו רוצה אני לספר לך על אנשי התקשוב שאין שני להם, לא רק בעשייתם המקצועית הבלתי מתפשרת, האמיצה והמקצועית אלא ברגעי הרוח, הרעות, ראיית האחר, האנושיות והאהבה לה אנו זוכים ואותה אנחנו מקבלים. בעיניים טובות, בחיבוק, בקשר שמתעבה והולך בינינו ובין המפקדים, המשרתים ונשות הלב של החיל מערך הנפגעים. מעיין, עדי ושלומית תודה על היותכן עוגן בים סוער ומשב רוח במפרש בלוי.

תודה אישית לקציני החיל נתי, כראדי ועומר, שמלווים אותנו ומאמצים אל ליבם מתוך אהבה וכאב, ברגישות ובכנות שאין שנייה לה.

עשיה רבה, מאתגרת, ממושכת ומורכבת מוטלת על כתפיכם, אנשי חיל התקשוב והקשר, אנו בטוחים ובוטחים בכם שתמשיכו אתם את אשר הגורל גדע לבנינו ולבנותינו. אנו מקווים שרוחם ומעשיהם מהווים בעבורכם מגדלור והשראה ולאורם אתם מתחזקים והולכים ובונים את כוחו ועוצמתו של החיל ושל צה"ל כולו.

לסיום, אני מבקש לחזק מעל במה זו את חיילי ומפקדי חיל התקשוב, את צה"ל ואת מערכת הביטחון כולה. אני מברך אתכם – שתשמרו על עצמכם, שתשמרו עלינו ועל כל עם ישראל. שתצאו לשלום ותחזרו לשלום, ותמשיכו לשאת בגאווה את קשר הערכים, האחריות והאהבה שהבנים והבנות, אותם נישא לעד בחדרי ליבנו הסדוקים, הותירו לנו כצוואה חיה.

הלוואי ולא היינו כאן ומשנגזר עלינו, נבחר בהשראתם. אנו מוצאים משמעות בריפוי הנפש ובאיחוי הקרעים בחברה, בהטמעת מנהיגות ראויה וחוסן לאומי, חברתי ואישי.

הלוואי ונהיה ראויים לכם.

תודה רבה.

דברי ראש אגף התקשוב וההגנה בסב"ר

אלוף אביעד דגן

משפחות שכולות יקרות,

רעינו וחברינו שנפצעו

קציין הקשר והתקשוב הראשי,

מפקדי ומשרתי האגף בעבר ובהווה,

משפחת אגף התקשוב וההגנה בסייבר, מכובדי כולם.

כמידי שנה, אנו מתכנסים כאן היום, באנדרטת החיל כדי לזכור.

לזכור את מי שהיו ואינם עוד, את דרכם ואת פועלם למען ביטחון מדינת ישראל.

שש מאות ושלוש מחללי אגף התקשוב וההגנה בסייבר לדורותיו.

שש מאות ושלוש סיפורי חיים. אנשים שהיו להם חלומות, אהבות, משפחות וחברים. אנשים שהותירו אחריהם מקום שאיש לא יוכל למלא.

ולכל אחד מהם מקום בליבנו ובתולדותיו של האגף הזה.

משפחות יקרות, אנחנו יודעים שהזיכרון אינו מסתכם ביום אחד בשנה, והגעגוע נוכח ברגעים השקטים, בחיי היום יום.

אנחנו עומדים כאן לצדכם, מתוך כבוד עמוק לכם, ליקירכם, ליקירנו, ומתוך מחויבות לשאת את זכרם לא רק בדברים שאנו אומרים, אלא גם במעשים.

גם השנה אנו מתייחדים עם זכר הנופלים בשעה שמדינת ישראל עודנה מתמודדת עם אתגרים ביטחוניים כבדי משקל.

חיילי צה"ל, בסדיר ובמילואים, ממשיכים לפעול להגנת המדינה ואזרחיה, לעיתים הרחק מן העין, בתנאים מורכבים ותחת אחריות כבדה.

אירועי שבעה באוקטובר המחישו את גודל האחריות המוטלת על צה"ל. עלינו ללמוד, לתקן ולהמשיך לפעול כדי להיות ראויים לאמון שניתן בנו.

טקס ההתייחדות השנה עומד בסימן "עוצמת ההתחדשות" - ואלה בדיוק העוצמות הנדרשות מאיתנו כעת.

התחדשות היא היכולת להמשיך קדימה מבלי לאבד את הקשר עם מה שהיה.

היא אינה מבקשת למחוק את העבר, אלא ללמוד ממנו ; אינה מבקשת להחליף את הזיכרון, אלא לתת לו משמעות בחיינו ובמעשינו.

עבור אגף התקשוב וההגנה בסייבר, ההתחדשות מתבטאת ביכולת להשתפר, לפתח יכולות חדשות ולהתאים את עצמנו למציאות משתנה.

היא ניכרת בטכנולוגיה ובמערכות, אך לא פחות מכך, ברוח האנשים שמפעילים אותן, במפקדים שמובילים אותם ובאחריות שהם נוטלים על עצמם וביכולתם ללמוד, להשתנות ולפעול בענווה ובמקצועיות.

התחדשות אמיתית מחייבת אותנו לשאול את עצמנו שאלות, להכיר במה שעלינו לתקן ולפעול בעקביות כדי להשתפר.

היא מחייבת אותנו לזכור תמיד שמאחורי כל משימה, כל מערכת וכל החלטה עומדים אנשים, ושמטרת העשייה שלנו היא הגנה על חיי אדם ועל ביטחון המדינה.

ובתוך כל אלה, זכר הנופלים מלווה אותנו.

השנה, אנו מציינים שבעים שנים למערכת סיני-מבצע קדש, ועשרים שנים למלחמת לבנון השנייה אשר עיצבו את מדינת ישראל וצה״ל.

במבצע קדש חיל הקשר מילא תפקיד קריטי תחת אש כבדה, כאשר הלוחמים נדרשו להבטיח את זרימת המידע בין הכוחות המבודדים במדבר סיני למפקדות.

אחד הסיפורים הבולטים הלא הוא סיפורו של טוראי צבי יזדי ז״ל, אלחוטאי שנפל בקרב גבורה במיתלה.

צבי, יליד ירושלים למד אלקטרוניקה בבית הספר ועד גיוסו שובץ לחיל, עם פרוץ המבצע צורף לחטיבת הצנחנים.

ב-31 באוקטובר 1956 נכנס כח למיצר הצר של המיתלה ונשבה במארב מצרי תוך ירי כבד.

באומץ לב אילאי תחת אש כבדה כשהוא חשוף לחלוטין, צבי המשיך לתפעל את מכשיר הקשר ולשדר דיווחים חיוניים לאחור.

במשימתו הקדושה לשמור על קשר החיים של הכח, נפגע צבי מאש האויב ונפל במעבר המיתלה.

משפחות יקרות,

בשמי ובשם כלל מפקדי וחיילי אגף התקשוב וההגנה בסייבר, אני מבקש לחבק אתכן, ולהתחייב כי נמשיך לעמוד לצידכן.

נמשיך לזכור, נמשיך לספר. נמשיך לשאת עימנו את יקירכם, יקירנו כחלק בלתי נפרד ממשפחת האגף.

אבקש לפנות גם אליכם, יקירנו פצועי ונכי האגף, נחישותכם ומלחמתכם היום-יומית מהוות לנו השראה אדירה, תודה שאתם עימנו כאן.

לאנשי האגף הניצבים כאן היום אני מבקש לומר: המשימה שלנו ממשיכה.

מתוך הזיכרון בא הכוח להמשיך.

מתוך הכאב - את האחריות לפעול. ומתוך המורשת נמשיך לצמוח ולהתפתח.

בתפילה לביטחון המדינה, לשלום אזרחיה וחייליה, להחלמתם המהירה והשלמה של הפצועים בגוף ובנפש ולימים של שקט, שלווה ועוצמות של התחדשות.

יהיה זכרם של נופלי אגף התקשוב וההגנה בסייבר ברוך לעד.

מקמה - אותות וסימנים מאת איזי מן

אֲנַחְנוּ מַבִּיטִים עַל פְּנֵי קִיר הַשֵּׁמוֹת, וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים: הֵם כָּאן, כִּי נִלְקְחוּ מֵאִתָּנוּ לְצֹרֶךְ שְׁלִיחוּת * אֲנַחְנוּ מַבִּיטִים בַּשֵּׁמוֹת – אֶחָד אֶחָד... וּמְדַבְּרִים אֲלֵיהֶם... וְעוֹנִים לָנוּ הַהֵד – וְאַחֲרָיו אוֹתָהּ דְּמָמַת הָאַלְחוּט... * וּבְכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אֵי-שָׁם בָּעָנָן... שֶׁהֵם נָעִים עַד עוֹלָם עַל פְּנֵי הַתְּדָרִים הָרְחוֹקִים... וְאֵין סָפֵק: הֵם שׁוֹמְעִים... * וַאֲנַחְנוּ, בַּסְּפֶקְטְרוּם שֶׁבַּבֶּב וּבַמַּקְלְטִים הַכִּי רְגִישִׁים קוֹלְטִים מֵהֶם – בְּגַלִּים קְצָרִים וַאֲרֻכִּים – אֶת אוֹתוֹת הַחַיִּים * הֲרֵי בְּכָל שָׁעָה הַגַּל נוֹשֵׂא אֶת הַזִּכְרוֹנוֹת... וְהַנָּלָ"ן מֵעוֹלָם לֹא נֶתַּק... וְהַפַּס רָחָב... וְהַגַּעְגּוּעַ פּוֹרֵץ אֶת הַדְּמָמָה... * וְהָאַנְטֶנָה שֶׁל אִמָּא וְאַבָּא מְשַׂדֶּרֶת אֶת גַּלֵּי הַכְּאֵב גַּם בְּכָל הָרְעָשִׁים וְהַהַפְרָעוֹת שֶׁל שִׁגְרַת הַחַיִּים שֶׁבֵּין הָאַיִן וְהַסּוֹף – לְבֵין הַנְּשָׁמָה * וּכְאִלּוּ הֵם שׁוֹלְחִים לָנוּ מִסְרוֹן אוֹ פֶּתֶק אוֹ סִיגְנָל... וַאֲנַחְנוּ מְנַסִּים לְהַעֲבִיר לָהֶם אֶת אַהֲבָתֵנוּ – כְּמוֹ פַּעַם – בְּאֶמְצָעוּת יוֹנָה... * וְאוּלַי אֵלֶּה הַנְּקֻדּוֹת וְהַקַּוִּים שֶׁל הַמּוֹרְס אוֹ הַמֵּ"ק הַיָּשָׁן – כִּי הַלֵּב כְּבָר מַכִּיר אֶת מַפְתְּחוֹת הַהַצְפָּנָה * כָּךְ, מַמָּשׁ. הַטֶּלֶפוֹן כְּבָר לֹא מְצַלְצֵל... וְזוֹ בְּוַדַּאי מַלְכֻּדֶת הַהֵד... אֲבָל הַמִּבְרָק – כְּסִיסְמַת הַחֵיל – תָּמִיד יַעֲבֹר * וְכַאֲשֶׁר עֲרוּצֵי הַיּוֹם-יוֹם חֲסוּמִים, מָצָאנוּ נִתּוּב מֻחְדָּשׁ וַעֲרוּצֵי תִּקְשֹׁרֶת מֻצְפָּנִת כְּדֵי תָּמִיד לִזְכֹּר **

אֲנַחְנוּ מַבִּיטִים עַל פְּנֵי קִיר הַשֵּׁמוֹת. הַקִּיר הַזֶּה, שֶׁבּוֹ הֵם עוֹמְדִים בַּמִּסְדָּר שֶׁעוֹמֵד מוּלֵנוּ, וּפִיו אֵלֵם * אֲנַחְנוּ מַבִּיטִים בַּשֵּׁמוֹת הַחֲרוּטִים בְּעוֹפֶרֶת עַל פְּנֵי הָאֶבֶן, וְכָאן זֶה עוֹלָם שָׁלֵם * שֶׁלְּכְאוֹרָה, רַק לְכְאוֹרָה, מְשַׁדֵּר בְּגַל שָׁקֵט – כְּדֵי שֶׁלֹּא לַחְשֹׁף אֶת עָצְמוֹת הַכְּאֵב... וּבְוַדַּאי, כְּדֵי שֶׁנִּשְׁמַע – מִתּוֹךְ הַשְּׁתִיקָה – אֶת הַהֵד שֶׁלֹּא יִפָּסֵק עַד עוֹלָם... * וּכְדֵי לְאַפְשֵׁר בֵּינֵינוּ עָרוּץ פָּתוּחַ, שֶׁבּוֹ נוּכַל לְסַפֵּר – וּבָהּ בָּעֵת, מַעְגַּל הַתְּהוּדָה יְאַפְשֵׁר לָנוּ לִשְׁמֹעַ אֶת קוֹלָם אוּלַי בְּלִי מִלִּים... וְאוּלַי רַק בְּאוֹתוֹת, שֶׁמַּפְעִילִים אֶת מַעְיַן הַדְּמָעוֹת... וּבַנְּגִיעָה בְּסוֹלֶלַת הַזִּכָּרוֹן שֶׁיּוֹדַעַת לִפְצֹעַ וְלַחְשֹׁף... * וַאֲנַחְנוּ שׁוֹמְעִים אֶת אוֹת הַקְּרִיאָה... וּמַמְשִׁיכִים לְחַפֵּשׂ אֶת הָרֶשֶׁת הַגְּלוּיָה וְהַמֻּצְפָּנֶת... אֲבָל בַּקֶּשֶׁר בֵּינֵינוּ לְעוֹלָם – אַף פַּעַם – לֹא נָגִיד "רוּת". סוֹף" * הֲרֵי, גַּם בְּאֶמְצַע הַלַּיְלָה, נְחַפֵּשׂ אֶת הַמִּלִּים... וּנְשׁוֹחֵחַ... וְנַמְתִּין לַתְּשׁוּבָה כְּשֶׁנֹּאמַר: "עֲבֹר" * וְכָךְ, תָּמִיד – תָּמִיד – נִזְכֹּר **